

ΒΟΥΛΗ

αὔριον, τοῦ μετὰ τῆς Τουρκίας πολέμου· δὲν σὰς ἐφθασεν ὅτι ἐφορτώσατε ἐφ' ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῶν παίδων ἡμῶν εἰς κράτος ἀρτισύστατον, αὐταρκές, σχεδὸν πτωχόν, **φοδερὸν χρέος πεντακοσίων ἑκατομμυρίων**, δὲν σὰς ἐφθασεν ὅτι ἐπνίξατε διὰ τῶν ῥυπαρῶν χειρῶν σας τὸ μέλλον τοῦ ἑλληνισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἕνας καὶ μόνος πολὺκλαυστος Δεληγιώργης, θῦμα καὶ αὐτὸς καὶ τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Βασιλείας, διέβλεπε καὶ ἰθεράπευεν, θέλετε ἀκόμα καὶ νὰ μᾶς θανατώσητε ὅλους εἴτε πολεμοῦντας εἴτε εἰρηνεύοντας, θέλετε νὰ σπείρητε παντοῦ τὸν θάνατον καὶ τὴν ἐρήμωσιν, θέλετε νὰ βλέπετε πανταχοῦ πένθη καὶ δάκρυα, θέλετε τὴν θερμὴν μας γῆν νὰ τὴν καταστήσητε κοιλάδα κλαυθμώνων, θέλετε νὰ μᾶς πείσητε ὅτι εἴμεθα δοῦλοι σας, ὅτι εἶναι τιμὴ μας ν' ἀποθνήσκωμεν εἰς τὴν διαταγὴν σας, θέλετε νὰ λάβητε τὴν σατανικὴν εὐχαρίστησιν ἵνα καυχᾶσθε: ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ἐσκοτώσαμεν 30,000 Ἕλληνας καὶ ἐκάμαμεν νὰ πενθήσουν 300,000, ἀλλ' ἐκερδίσαμεν τὴν Ποῦνταν εἰς τὴν Ἡπειρον καὶ τὸν Βῶλον εἰς τὴν Θεσσαλίαν, διότι μὰ τὸν θεὸν αὐτὰ μόνον ἀξίζετε νὰ λάβητε σεῖς, ὡς κυβέρνησις καὶ ὡς διοικήσις.

Ἄλλὰ καὶ οἱ τάφοι αὐτοὶ μὲ τοὺς ὁποίους ἐσπείρατε τὰ νεκροταφεῖα θὰ ἐκσφενδονίσουν κατὰ τῶν κεφαλῶν σας τὰς πέτρας των ὅταν ἐξαντλοῦντες καὶ τὴν τελευταίαν ῥανίδα τῆς ὑπομονῆς τοῦ λαοῦ παραδώσητε ἑαυτοὺς εἰς τὴν φοδερὰν του ἐκδίκησιν.

Καλεδιάν.

μόσφαιραν φλυαριῶν καὶ ὑποθέσεων. Προτιμῶ ἐν ὄνειρόν μου ἐνὸς κοινοβουλευτικοῦ θριάμβου· καὶ ἂν ἐγνώριζε πόσον γλυκὴ πρᾶγματι εἶναι τὸ ὄνειρόν μου, δὲν θὰ ἐμειδία ὁ κ. Τρικoupης ἀναγινώσκων ταύτας τὰς γραμμάς. Ναί, ὄνειρα, ἀλλ' ἄνευ γυναικῶν· τὰ ζῶα ταῦτα καίουσιν, λακτίζουν, φθείρουσιν, καταπατῶσιν ὡς χοῖροι· μήτε ἐρωμένην, μήτε σύζυγον, μήτε φίλην, μήτε ἀδελφὴν . . . Παρ' ὀλίγον νὰ εἶπω καὶ μήτε μητέρα· φεῦ! παρ' ὀλίγον νὰ ἀποκληρώσω ἐκ τῆς ὑπάρξεώς μου τὸ μόνον ὄν, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκλαίει τὸν θάνατόν μου εἰλικρινῶς. Καὶ τῷ ὄντι, ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι ἐπιστέφω τὴν ἐπιφυλλίδα μου ταύτην δι' αὐτοχειρίας· τί θὰ συνέβαιεν αὔριον; Πρῶτος ὁ συντάκτης τοῦ *Μη Χάνεσαι* θὰ ἔγραφε ἐν τραγικὸν διάφορον καὶ ἴσως ἴσως θὰ εὐρίσκετο ποιητής τις νὰ μοὶ ἀπαγγεῖλῃ ὀλίγους στίχους, οἵτινες θὰ μὲ ἔκαμνον νὰ ἀναστῇθω ἐξ ἀγανακτήσεως· θὰ ἐλυποῦντο τὴν πρῶτην ἡμέραν ὀλίγοι τινὲς καλοὶ φίλοι, ἀναμφιδόλως, καὶ θὰ ἐφρόντιζον περὶ τῆς ταφῆς μου μετὰ ζήλου· ἴσως μάλιστα εἰς ἐκάστην αὐτῶν μέλλουσαν διασκέδασιν θὰ μὲ ἐνθυμοῦντο μετὰ πόνου· ἀλλὰ πόσοι δὲν θὰ ἔχαιρον! καὶ ὁ κ. Βλάχος θὰ ἐφρόνει ὅτι ὁ θάνατος τὸν ἐξεδίκησε· καὶ τὸ χειριστὸν καὶ τὸ μᾶλλον ἀποτρόπαιον, πόσοι δὲν θὰ ὑπεκρίνοντο τὸν τεθλιμμένον καὶ θὰ ἐνθουσίωον ἐγκαρδίως! Καὶ ὁ Κουμουνδούρος; αἶ, ἴσως θὰ ἐπείθετο ἐπὶ τέλους νὰ ἐκδώσῃ τὸ ἐνταλμα περὶ τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων πρὸς ταφήν.

Ἀξιοσημείωτος συνεδρεῖα τῆς Δευτέρας

Ἐίχομεν κορεσθῇ πλέον ἐξ ἀηδείας καὶ δὲν ἐσκοποῦμεν νὰ ἐπανεέλθωμεν, ἀλλ' ὁ τρελλὸς πνεύσας σήμερον ἄνεμος μᾶς ἔρριξε πρὸς τὸ μέρος τοῦτο καὶ ἐκ συνηθείας μᾶλλον ἢ περιεργείας ἀνήλθομεν τὰς βαθμίδας.

Ἡ συνεδρεῖα κοιμισμένη. Ἀριθμοῦνται μόλις περὶ τοὺς 70 βουλευταί· οἱ λοιποὶ θὰ καπνίζουν βεβαίως, εἰς τὰ δωμάτια. Συζητεῖται τὸ περὶ ἀπαλλαγῶν. Ἡ μύτη τοῦ Λομβάρδου ἔχει τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, λόγον μακρὸν καὶ περίφημον διὰ τὰ ἐπεισόδια. Εἶναι χεῖμαρρος, τὸν ὁποῖον οὐδ' οἱ ταμπაკισμοὶ τοῦ ἀναχαιτίζουσι· πταρνίζε· ἐνίοτε καὶ ἕκαστος πταρνισμὸς του εἶνε ἐν ῥάπισμα καθ' ἐνὸς τῶν ὑπουργῶν· δὲν διευφεύγουσιν αὐτὸν οὐδ' αἱ μεταθέσεις τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν· καὶ ὁσάκις ἀποκαλύπτει τὴν ταμπακέραν του ἐστὶ βέβαιος ὅτι κατὶ ἔχει νὰ ἐξαγάγῃ· μὴ σὰς ἀπατᾷ ὁ ταμπάκος, εἶνε κίνησις καθ' ὧν διευθύνει τοῦ λόγου του τὸν ἀγωγόν. Ὁ Ρώμας σκανδαλίζεται καὶ αὐτὸς, ἀνανήφει καὶ πειράται νὰ ζητήσῃ τὴν λόγον, ἀλλὰ χειροκροτεῖται ὁ Λομβάρδος καὶ ὁ Ρώμας τὰ χρειάζεται . . . Ἀφοῦ δὲ ἡ παρατήρησις τοῦ Κάρτσωνα ἐπνίγη μὲ ἐν ἀφαλέστατον δὲν σκαμπάζεις, ὁ ρήτωρ ἐξακολουθεῖ χωρὶς νὰ ἐμφαίνει ἐγγὺς τὸ πέρας τοῦ λόγου του καὶ ἡμεῖς λαμβάνομεν καιρὸν νὰ ρίψωμεν ἐν βλέμμα καὶ ὑπὲρ τὸν πυθμένα τῆς αἰθούσης καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ζάννος ἔρχεται νὰ παρακαθίσῃ τῷ Δηλιγιάννῃ καὶ βλέπομεν τὸ θεωρεῖον τῶν κυριῶν, οὗτινος ἄρχει πάντοτε ἡ παρωχημένη μουσά μας 'Ροζοῦ, πλῆρες γραιῶν· ὅθεν οὐδ' αὐτὸ μᾶς ἐλκύει· ἀντιθέτως τὰ λοιπὰ ἀκροατήρια εἰσὶ σαρδεληδὸν ἐστοιβασμένα ἀπὸ παιδιὰ τὰ πλεῖστα ἴσως διατρέχοντα τὸν κίν-

* Ἀς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὰς γυναῖκας· ἡ ξανθὴ ἐκείνη θὰ ἡσθάνετο τελείαν ἀνακούφισιν, διότι ἐπὶ τέλους χωρὶς νὰ πταίῃ αὐτὴ, ἔλειψε μία ἀφορμὴ τύψεων τινῶν τοῦ συνειδότης· ἡ ἄλλη ἡ . . . πῶς νὰ τὴν ὀνομάσω; θὰ ἀπέκτα ἐν εἰσέτι ἐπιχειρήμα ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν εὕρεσιν συζύγου. Οὕτως ἔχουσιν ἡμῖν τὰ πράγματα. Ζήτω λοιπὸν ἡ ζωὴ, ἀφοῦ εἶναι τόσον ἀθλία.

* Ἄν ἡγάπων αὐτὴν μετὰ πλείονος δυνάμεως, ἂν ἐλάτρευον βαθύτερον, ὑψηλότερον, ἂν κατῴρθουν νὰ παραστήσω τὰ αἰσθήματά μου καθαρώτερον, ἂν ἐννόει κάλλιον τὴν Ἑλληνικὴν, ἂν ἦτο ὀλιγώτερον βέτε, ἴσως· τίς οἶδε;.. Καλὰ καὶ σὲ χαιρετῶ! Σταυρὲ, βοήθει μοι, Α. Β. Διὰ τὴν κόραξ ἔχει μαῦρα τὰ πτερὰ; Διὰ τὴν Κουμουνδούρος μειδιᾷ; διὰ τὴν ἡ χὴν κολυμβᾷ; διὰ τὴν ἡτο ἰσημερία χθές; Δὲν ἀπαιτεῖται ἔρως περισσότερος, ἀλλὰ τέχνη νὰ μεταβάλλῃ εἰς λευκὰ τοῦ κόρακος τὰ πτερὰ. * Ἐχὼ τὴν τέχνην ταύτην; * Ὁχι. Ὁ ἀγαπήσω ἀλλαχοῦ, ἡ μᾶλλον θὰ παραιτηθῶ διὰ παντὸς τοῦ ἀγαπᾶν, θὰ κλείσω τοὺς λογαρισμοὺς τῆς ἐθεότητός μου καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας μου θὰ ἐγγράψω τὸ *ἐθεωρήθη καὶ ἐτίθη ἡ μεγάλη σφραγίς*. Τετέλεσται! ἡ φράσις αὕτη ἔστω δι' ἐμὲ ὁ τελευταῖος περὶ γυναικῶν ὑπαινιγμός.

Σὰς ἀποστρέφομαι, ἂς ἦσθε ὅσον θέλετε ὠραῖαι, κομψαί, ἀπαλαί, εὐστροφοί, γλυκύφθογοί, χρυσοπλόκαμοι. . . . Ἀκόμη περὶ γυναικῶν ὁ λόγος, Χεσμέ; Οὐφ, ἀδελφε, μὴ

δυνον τῆς ἀρπάγης τοῦ Ριζοπούλου, ἐὰν τὸ περὶ καταργήσεως τῶν ἀπαλλαγῶν ψηφισθῇ· διὰ τοῦτο οὐδ' εἰς αὐτὰ προσέχομεν, διότι αἱ κρίσεις των κρέμονται πάντοτε ἀπὸ τοῦ γάντζου τοῦ ἀφ' ὃ. 39 καὶ τῶν παραπλησιῶν. Ἐν δὲ τῷ τῶν πρώην ἀντιπροσώπων πλειότερα καμύλαια καὶ τὸ τῶν διπλωματῶν ἐντελὲς κενὸν, τοῦθ' ὅπερ παρήγορον.

Ἀλλὰ τὴν περὶ τὰ θεωρεῖα περιεργασίαν μας ταύτην ἐπωφελήθη ὁ κ. πρόεδρος νὰ καταλίπῃ τὴν ἔδραν ὅπως ξεμουδιάσῃ ὀλίγον καὶ ὁ κ. Μεσσινέζης νὰ μεταλλάξῃ τοὺς καθολικιδὸν ἐναποτεθειμένους πόδας του. Ἐπανήλθομεν δ' ἐκ τῆς περιόδου μας ταύτης διὰ νὰ ἴδωμεν τὸν Οἰκονόμου ἀποκαλυπτόμενον εἰς τὴν ἐκφώνησιν ἐνὸς «λαοῦ» καὶ τὸν Γεροθανάσην παρ' αὐτῷ μὲ προτεταμένην τὴν γαστέρα κινουντα τὴν κεφαλὴν. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα ὀλίγον μᾶς ἐκίνησαν τὸν ἐνδιαφέρον. Καὶ ἀφοῦ δὲν ἔσχομεν τὴν τύχην ἢ κάλλιον τὴν ἀτυχίαν νὰ ἤμῃθα παρόντες ἐν αὐτῇ τῆς συνεδρείας τῇ ἀρχῇ, οὐδ' ἠκούσαμεν ἐπομένως τὴν ἀναφορὰν, ὡς τὴν λέγουσι, πῶν εἴκοσι παιδιῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ὧν ὁ ἀρχηγὸς ἐζήλσας, φαίνεται, τὴν δόξαν τοῦ ἄλλοτε Ἀντωνοπούλου, ἀφοῦ μάλιστα καὶ αὐτὸς διετέλεσεν ἐπὶ τριετίαν ὅλην δάσκαλος, οὐδ' ἐκλάσαμεν μετὰ τοῦ Ράλλη διὰ τὴν κακὴν κατάστασιν τῶν ἀποπάτων τῶν στρατιωτικῶν νοσοκομείων, ἔπρεπε ἀληθῶς κάτι νὰ γείνῃ διὰ νὰ μὴ φύγωμεν μετανοημένοι δι' ὃν ἐχάσαμεν καιρὸν.

Καὶ ἰδοὺ ἀρχὴ ἀντεγκλήσεων μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τοῦ ἀγορευόντος κ. Λομβάρδου ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς ἐπερχομένης θεέλλης. Ὁ Παπαμιχαλόπουλος ἀνάπτει, ἡ βουλὴ θορυβεῖται, τ' ἀκροατήρια ποδοκροτοῦσι καὶ . . . ἡ θύελλα ἐκρήγνυται.

— Εἶνε διαφθορεῖς τῆς κοινωνίας, αὐτοὶ τοῦ ποδοκροτοῦν—εἶνε τραμποῦκοι, εἶναι ἡ ὑποστάθμη τῆς κοινωνίας—περιφρονῶ τὸ σκυολόγιον».

Μὲ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀδάμαντας ἐστόλισεν ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν τὰ κροατήρια, τὸν λαὸν τοῦ Οἰκονόμου

καὶ τοὺς «*Ἕλληνας πολίτας*» τοῦ Καλλιγᾶ. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐζηλοτύπησεν, ἐφθόνησε τὰ κροατήρια καὶ πάλιν φοβερά συνάπτεται ἐπὶ τῇ διανομῇ τῶν κοσμητικῶν τοῦ κ. ὑπουργοῦ. Ἐκεῖ πλέον, καὶ ῥάβδοι ἀναπεπταμέναι, καὶ φωναὶ ἄγριαι, καὶ στομάτων ἀβυσσοὶ καὶ χεῖρες σπασμωδοῦσαι, καὶ ὀφθαλμοὶ πυρρῶντες, καὶ χεῖμαρροι ἰδρωτός, καὶ πῖλοι ἀναστρεφόμενοι καὶ δοῦποι λακτισμάτων. Μάτην ὁ πρόεδρος ταράσσει τὴν χεῖρα, ὁ κώδων δὲν ἔχει φωνήν, ὁ κώδων ἀπεστομώθη, ὁ ἥχος τοῦ ἐπείγῃ. Τὸ βουλευτήριον σύμπαν κλονίζεται, ἄνωθεν ποδοκροτήματα, κάτω διαπληκτισμοί. Ὁ Γιαλιᾶς καὶ ὁ Κώστας Κουμουνδούρος θριαμβεύουσι. Τὸν μὲν τρεῖς κράτουσι, τὸν δὲ πλειότεροι ἀναχαιτίζουσιν. Ἀλλ' ὁ Καραλής δὲν θορυβεῖται ἀπὸ τὰς ἀπειλάς των καὶ ἡ φωνὴ του βαρεῖα ἵσταται ἀνάνακλέσθ' ὁ ὑπουργὸς τὰς ὕβρεις του. Ἀπόπειραι τοῦ Κώστα Κουμουνδούρου νὰ νῆκσῃ τῆς φοβεράς τοῦ ῥάβδου τὸν στόκκον προσλήφθησαν καὶ ὁ Φύλλας μετ' ὀλιγωτέρου κινδύνου διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις «ἐστράφη πρὸς τὰ κροατήρια καὶ εἶπε λέξεις ἀνοικεῖους καὶ ἀναγώγους, μὴ ἀρμοζούσας ὅχι εἰς ὑπουργόν, ἀλλ' οὐδ' εἰς τὸν τυχόντα τῆς κοινοτέρας ἀνατροφῆς.» Καὶ οὕτως εἶρε τὴν περίστασιν νὰ ἀναγράψῃ τὸ πρῶτον χειροκρότημα εἰς τὰ χρονικά τοῦ κοινοβουλευτικοῦ του βίου. Ἀλλ' ἡ πυρκαϊὰ μεταδίδεται ἐν ὅλῃ αὐτῇ τῇ ἐντάσει εἰς τὰ κροατήρια, σύμπασα ἡ Βουλὴ πλὴν τοῦ Δεληγιάννη καὶ δύο τῆς Σας εἶνε ἐπὶ ποδός καὶ ἐνῶ ὁ γερο-Καλλιφρονᾶς βγάλει τὴν λάρυγγά του πρὸς τὸν πρόεδρον «*νὰ βγάλῃ ἔξω ἕνα παλαθὸν σὰν τὸν Γιαλιᾶ*» τοῦ ὁποίου τοὺς βρυχηθμούς μετὰ δέους ὑφίσταται ὀπισθέν του, ὁ Φιλήμων καὶ Μίλησις ζητοῦσι τὴν διάλυσιν τῆς συνεδρείας. Ὁ Ῥάλλης πηδᾷ εἰς τὸ βῆμα καὶ μὲ *μαλλιά σὰν* τῆς παλαθῆς δίδει ἕνα λούσιμον τοῦ ὑπουργοῦ καὶ χειροκροτεῖται, ὁ ὑπουργὸς πειράται νὰ σπογγισθῇ καὶ τὰ ποδοκροτήματα τὸν πνίγουσιν. Αἱ ῥάβδοι τότε τῆς δεξιᾶς κινουνται κατὰ τῶν ἀκροατηρίων καὶ μανιάτης τις ἔχει τὸν

μὲ ἐρεθίζης καὶ σὺ νά! τὰς ἀγαπῶ· ἔπειτα; πάντοτε περὶ αὐτῶν θά ὁμιλῶ καὶ θά γράφω καὶ θά ἀποτελῶσι τὸ θέληγτρον τῶν ρεμβασμῶν μου καὶ τῆς γραφίδος μου. Ὡ! ἀνάθεμα εἰς τὴν πλευράν σου, Ἀδάμ, χιλιάκις ἀνάθεμα! πόσον ὑποφέρομεν οἱ ἄνδρες ἐκ τῆς ἰδικῆς σου πλευρίτιδος. Καὶ πάντα ταῦτα πρὶν νυμφευθῶ· φαντάσου ἂν ποτε, συνεργία Σατανᾶ, ὁ δούλος τοῦ θεοῦ ἀπέκτα δούλην τοῦ θεοῦ! Ὑψιστε θεέ, ἂν ἤμῃ δούλός σου, φύλαττέ με ἀπὸ τοιαύτης περιπτώσεως! Πῶς; θά ἀποθάνω ἀνευ κληρονόμων; Δὲν πειράζει· ἀφῆνῃ τὴν περιουσίαν μου, ἦν θ' ἀποκτήσω, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἢ εἰς τὸ Ἀρσάκειον καὶ γίνομαι οὕτω ὁ αἰμίμηστος καὶ ὁ αἰοίδιμος· δὲν εἶναι ὠραῖος τίτλος οὗτος; εἰς ἄνθρωπον σηπόμενον δύο πήχεις ὑπὸ τὴν γῆν; Ἀλλ' εἶναι ὠραιότερος ὁ τίτλος μακαρίτης εἰς τὰ χεῖλη εὐσάρκου χήρας, ἐργαζομένης νὰ εὕρῃ ἀναπληρωτήν.

II

— Πάτερ, ἅγιε τοῦ Θεοῦ, διατί ἐπλάσθημεν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ γῆς; — Τέκνον μου, ἵνα παρασκευασθῶμεν πρὸς τὴν οὐράνιον βασιλείαν. — Φιλόσοφε καὶ καθηγητά, τῶν γηϊνῶν καὶ τῶν οὐρανίων ἀναμοχλευτά, τίς ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου; — Ἡ εὖρεσις τῆς ἀπολύτου ἀληθείας. — Κραταίωτατε καὶ γαληνότερα βασιλεῦ, ποῦ

βαδίζει ἡ κοινωνία, ἥτις οἰκοδομεῖ νεκροταφεῖα ἐν τέταρτον μακρὰν τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων; — Ἀκουσον, νέε πολίτα· ἡ κοινωνία εἶναι σύστημα καὶ τὰ ἄτομα μέλη τοῦ συστήματος ὀργανικά· τὸ μέλος ἐργάζεται διὰ τὸ ὅλον, τὸ ὅποιον εἶμαι ἐγὼ καὶ ἡ σύζυγός μου καὶ τὰ τέκνα μου καὶ οἱ αὐλικοὶ μου καὶ αἱ Κυραὶ τῆς τιμῆς· καθήκόν σου λοιπὸν ὡς κοινωνικοῦ μέλους εἶναι νὰ ἐργάζῃσαι, αἰωνίως νὰ ἐργάζῃσαι — Θaumάσια!! Σὺ δὲ καρδιά μου, τί λέγεις; διατί ἐπλάσθης;

Ὡ ἐπάρατον Διατί, πόσους ἡλιθίους ἀνέδειξας ἐντὸς τῆς κοινωνίας, διότι ἔχουσι τὴν ἀναίδειαν νὰ καπηλεύονται λέξεις ἀνευ ἐννοίας καὶ νὰ μεγαλορρημονῶσιν ὡς σοφοὶ περὶ ζητημάτων, ἐφ' ὧν ἡ φύσις σκοτεινὸν ἐπέθηκε πέπλον! καὶ πόσας τιθῶντιον ὑπερηφάνους καὶ νοήμονας φύσεις ἠδίκησας, διότι καταφρονοῦσαι τῶν ἥχων τῶν λέξεων, ἐτόλμησαν νὰ διδάσκωσιν ὅτι οὐδὲν, κατ' οὐσίαν οὐδὲν ἐπιστάνται! Ἐρωτήσατε τὸν κ. Δαμαλᾶν τί ἐστὶ ψυχὴ καὶ εὐθύς θά ἀκούσῃτε παρ' αὐτοῦ, ὅτι εἶναι ἀπλῆ, ὅτι εἶναι ἀθάνατος, ὅτι ἔχει πολλὰς δυνάμεις, ὅτι εἶναι πνεῦμα θεοῦ κτλ. κτλ. Θά σὰς ἀπαριθμήσῃ πολλὰς θεωρίας, λέξεις, ἥχους καὶ καπνοὺς, οἷτινες εἰς οὐδὲν ἄλλο χρησιμεύουσιν ἢ νὰ ἐπισκοτίσωσι τὴν αἴγλην τῆς ἱερᾶς ἀληθείας. Ἀλλ' ἂν ἐρωτήσῃτε ἄλλον τινὰ τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν καὶ σὰς ἀπαντήσῃ ὅτι ἀγνοεῖ, σεῖς οἱ ἴδιοι, ἀναγνώσται μου, θά περι-

λόγον ἀπὸ τοῦ θεωρείου τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, ἐνῷ ἕτερος ἐπικαλεῖται τὰς βόμβας τῶν μηδενιστῶν. Ὁ πρόεδρος ζητεῖ τὴν ἀδειαν τῆς ἐκκενώσεως μυριοστὴν ἡδὴ φορὰν, ἀλλ' ὁ Οἰκονόμος ἔχει τὸν λόγον ἐπὶ τῆς αἰτήσεώς του. Ψυχρὸς καὶ ἀτάραχος ἀνέρχεται εἰς τὸ βῆμα καὶ ἡ Βουλὴ φιμοῦται. Ὁ Κώστας μουγκρίζει ἐκ διαλειμμάτων, ἀλλ' ὁ ῥήτωρ—Νέε, νέε, ἔχεις πατέρα πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, νὰ ἐντραπῇ τὰς λευκάς του τρίχας, διότι τὸν ποτίζεις δηλητήριο. . . » καὶ φιμῶναι καὶ αὐτόν. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ λαοῦ ὁ Φιλήμων διαμαρτύρεται καὶ ἔρις ἐγείρεται ἐπὶ τούτῳ. «Λαὸς εἶναι οἱ ἐργάται, δὲν εἶναι αὐτοὶ» λέγει ὁ Φιλήμων· αὐτὸς γὰρ σένα εἶναι 'στὸ παλάτι» τῷ ἀπαντᾷ ἄλλος. Ὁ Κώστας πάλιν ἐκρήγνυται βραχνὸς πλέον καὶ ἀσθμαίνων, ὁ πρόεδρος διὰ μυριοστὴν φορὰν τὸν ἀνακαλεῖ εἰς τὴν τάξιν, ἀλλὰ—τί κάθεσαι αὐτοῦ, εἶσαι ἀνάξιος νὰ κτυπᾷς τὸν κώδωνα — τῷ ἀπαντᾷ αὐτός. Ἀλλ' ὁ ῥήτωρ δὲν ταράσσεται, δὲν ἀνησυχεῖ, ἐστόλισεν ἀρκετὰ ἡδὴ καὶ βουλήν καὶ ὑπουργοὺς καὶ τέλος—συγχωρήσατε, λέγει, ἐκείνους, ἀλλὰ διορθωθεῖτε σεῖς — καὶ κατέρχεται ὑπὸ τὴν χάλαζαν τῶν χειροκροτημάτων τοῦ λαοῦ του. Ὁ Τζάνης ζητοῦπε τὴν δόξαν του, προσβλέπει τὸ βῆμα, ἀλλ' ἀποτροπιάζεται τὴν ὄψιν τοῦ προέδρου ἀνυπομόνως ζητοῦντος καὶ πάλιν τὴν ἀδειαν τῆς ἐκκενώσεως. Ὁ πρωθυπουργὸς εἶπε καὶ αὐτὸς ὀλίγαις ἐντροπαῖς του, ὁ Δραγούμης τίθησι πρότασιν τὴν ἀποδοκιμασίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, ἀλλὰ ἀκροατήρια ἐκκενοῦνται μετὰ φρικτοῦ πατάγου, ἡ βουλὴ ἀγωνίζεται νὰ συνέλθῃ ἐκ τῆς συνταράξεως καὶ μόλις κατορθοῦται τοῦτο, γίνεται ἐνστασις περὶ μὴ ἀπαρτίας καὶ παρὰ τὰς ἀποτροπὰς τοῦ Πετσάλη, βεβαιοῦντος ὅτι οἱ βουλευταὶ εἶναι εἰς τὰ δωμάτια, ὁ κατὰ λόγος ἀναγινώσκειται, παρέχων καιρὸν εἰς τὸν ἀγωνιστὰς νὰ μάζωσι τὸν ἰδρώτα καὶ περισυναγάωσι τὰ λείψανα τοῦ ναυαγίου.

Ἡ Βουλὴ εὐρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ ὁ Λομβάρδος ἐπανα-

λαμβάνει τὴν διακοπείσαν ἀγόρευσίν του, ἐνῷ ὁ Παπαμιχαλόπουλος δέχεται τὰ συγχαρητήρια (!) τῶν συναδελφῶν του, ὁ Τρικούπης παύει πλέον τοῦ νὰ κρατῇ τὸν πῖλόν του μὲ τὰς δύο χεῖρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, βέβαιος ὅτι παρήλθεν ὁ κίνδυνος, καὶ ὁ ῥήτωρ, ἀφοῦ ὠμίλησε καὶ περὶ πολέμου, ἀρχὴν λαβὼν βεβαίως τῆς βουλῆς τὸν πόλεμον, καταλήγει τὸν λόγον μὲ ἐπτὰ εἴθε.

Ἡ συνεδρεῖα αὕτη εἶναι ἡ μᾶλλον παλληκαρίσια, ἥτις θὰ φέρεται εἰς τὰ χρονικά της, καὶ σύμφωνος καθόλα πρὸς τὰς νῦν περιστάσεις.

Νάτος.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ.

Ὁ μόνος ἀνδρικῶς ὠμίλησας καὶ πολιτευθεὶς ἐν τῇ Βουλῇ κατὰ τὰς πονηρὰς αὐτὰς ἡμέρας καθ' ἃς ἐντὸς μὲν τοῦ Κοινοβουλίου νομοθετοῦνται, ἐκτὸς δ' αὐτοῦ ἐφαρμόζονται καὶ τίθενται εἰς ἐνέργειαν αἱ βάσεις τοῦ ἀποδεκατισμοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, εἶναι ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς κ. **Ράλλης**. Ἄνευ συνταγματολογικῆς ἀπεραντολογίας καὶ περιφράσεων, ὡς συνεθίζει ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἄνευ τῆς παιδικῆς ἀναλυτικότητος τοῦ ὑπαρχηγοῦ κ. Καλλιγᾶ, ἄνευ ῥοπῆς πρὸς μωρὰ σκάνδαλα, ὡς ὁ κ. Λομβάρδος, ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς Ἀττικῆς εἶπε τὰ πράγματα μετὰ θάρρους, μετὰ τόλμης, ὡς ἀληθὲς ἀνὴρ, ὡς ἀληθὲς τοῦ τόπου ἀντιπρόσωπος. Οἱ συμπολιταὶ μας πρέπει νὰ τῷ συγχωρῶσι καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσωσι θερμότερον ἀφ' ὅ,τι δικαίως τὸν ἀγαπῶσιν.

φρονήσατε τὸν λέγοντα τὴν ἀλήθειαν. Διὰ τί ἐπλάσθης, ὦ καρδιά μου; διὰ τί ζητεῖς μετὰ πάθους καὶ μετ' ἄλγους τὴν τελειότητα, ἥτις οὐδαμοῦ ὑπάρχει καὶ οὐδέποτε ὑπῆρξε καὶ οὐδέποτε ὑπάρξει; μήπως εἶσαι τελεία σὺ ἡ ἰδίᾳ; Διὰ τί δὲν ἀνέχεσαι τὸν βίον, οἷός εἶναι ἀπὸ καταβολῆς κόσμου; Νομίζω ὅτι βλέπω ἐνώπιόν μου δοκησιόφον τινα νεωτεριστὴν, ἀναγνώσαντά ποτε μετὰ φρασίν τινα τοῦ κ. Ρενάν καὶ ἐνωτισθέντα ὅτι ὑπῆρξε ποτὲ Ἑγελος, ὅστις μοὶ ἀπαντᾷ: Ἀνθρώπε, πῶς θέλεις νὰ εὐύσης τὴν ἱεράν τοῦ μέλλοντος δάδα; ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὁ ἔρως τῆς τελειότητος, ποία πρόοδος ἦτο δυνατή; πάσχεις; παρηγορήσου, διότι πάσχεις ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῶν μελλουσῶν γενεῶν. — Χά, χά, χά . . ἑλλουσῶν 'νεῶν!

Στραβὸς βελόνα γύρευε μέσα σὲ ἀχυρῶνα

Κ' ἕνας κωφὸς τοῦ ἔλεγε τὴν ἀκουσα ποῦ 'βρόντα.

Μία βελόνη εἶναι καὶ ἡ ἀλήθεια, τὴν ὁποῖαν ζητοῦσι τυφλοὶ καὶ κωφοὶ ἐντὸς τοῦ ἀπεράντου ἀχυρῶνος τοῦ κόσμου. Πόσον εὐτυχέστεροι εἶναι οἱ μὴ ζητοῦντες! Ἄν ἤμην χωρὶς ἀπλοῦς ἡ ἐργάτης, θὰ ἦσο εὐχαριστημένη, καρδιά μου; — Ἀμφιβάλλω καὶ οἱ χωρικοὶ καὶ οἱ ἐργάται γινώσκονται, ὡς οἱ κόμητες καὶ οἱ φαναριῶται. Ἄν ἤμην Ρωδιστὸν

Κροῦσος; ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ καταλίπῃ τὴν ἐρημίαν του καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα. Ἄν ἤμην βασιλεὺς, αὐτοκράτωρ; Ὡς ὁ Ἀλέξανδρος Βορ; Ὡς ἐξαγιάσω τὸν βίον μου, θὰ γείνω ἀναχωρητὴς, ἅγιος, εἰ δυνατόν, διὰ νὰ ἔλθωσι νὰ φιλῶσιν αἱ Κυραὶ καὶ αἱ δεσποινίδες τοὺς πόδας μου· πόσας μωρολογίας δὲν θὰ ἀκούσω! ἡ μία θὰ ζητῇ παρ' ἐμοῦ νὰ ἀποκτήσῃ τέκνον, ἡ ἄλλη σύζυγον, ἡ τρίτη τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς της· ὥς λίπη! Βίλικρινῶς εἰπεῖν ἐξ ὅλων τῶν ὑπάρξεων μόνον τὴν τοῦ ὄνου ζηλεύω, ὅστις καὶ νὰ ἐργάζεται ἐν ἐγκατεστηθεῖ γνωρίζει καὶ νὰ θάλληται ἐν μακαριότητι ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ νὰ ἀπολαύῃ ἐν ἐκτάσει τὸν ἔρωτα. Αὐστυχῶς ὁμως ἐν τῇ δημιουργίᾳ ἀδικοῦνται τὰ ἀξία ταῦτα ζῶα καὶ περιφρονοῦνται, διότι μήτε πολιτικούς ἔχουσι, μήτε διπλωμάτας, μήτε φιλοσόφους, μήτε ποιητάς. Ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι πρὸς ἐξίσωσιν καὶ ἰσορροπίαν εἰσηγάγομεν καὶ ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις καὶ τοῖς ὑπουργείοις τοὺς ὄνους· παραλείπω ὅτι ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος σήμερον μόνον ὄναι βόσκουσι.

III

Τὰ ἄστρα ταῦτα πόσον εἶναι λαμπρὰ καὶ αἰώνια! ἀλλὰ μονότονα ἀναντιρρήτως· ἡ αἰωνιότης εἶναι ἡ χειροτέρα μονοτονία· οὐδὲν αἰώνιον μοὶ φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ ψυχὴ μου,